

DEBAT. La crisi social / **Teresa Vallès**

Humanitzar-se (sense IVA)

La preocupació pel que personalment no decidim –com ara l'augment de l'IVA– hauria d'esdevenir un estímul per tot allò que depèn de nosaltres. Que poc a poc esdevinguem zombis o persones de debò es pot dir que és a les nostres mans. Aspirar a viure plenament la pròpia condició humana és el gran repte que va començar el dia que vam néixer i és cosa nostra que el procés de maduració no s'aturi mai. Què pot afavorir aquest procés? Què contribueix a sostenir la voluntat i obrir horitzons de qui procura superar-se cada dia en l'àmbit personal i laboral? Suggerixo aquí dos factors: tenir referents i participar en un repte compartit.

Els referents intel·lectuals i vitals –en definitiva, llibres i persones excepcionals– te-

nen un paper insubstituïble com a font de reflexió i experiència. Són necessaris per comprendre's, per conèixer maneres de viure, de recerca de felicitat, sentit i veritat; ens permeten accedir a experiències profundes sobre l'amor, el dolor o la por que són molt valuoses perquè mostren drecceres i barrancs que ens ajuden a encertar en la pròpia trajectòria. El diàleg i la lectura donen accés al gran patrimoni humà de saviesa que transmet la cultura.

La vida ens ofereix també nombroses oportunitats d'assumir reptes compartits en què som una part necessària però no suficient: família, equip de treball, colla d'amics, reunió de veïns... Ens humanitza el desig d'aportar, l'esforç de donar i rebre, la voluntat d'explicar i entendre. I així reconèixer-nos en els altres, mirar-nos en els seus ulls com en un mirall que ens mostra,

per similitud o contrast, qui som i com som. En definitiva, com que vivim en una xarxa de relacions humanes, no hi ha neutralitat possible: qui opta per una vida infrahumana o mediocre contamina el seu entorn amb enveges, crítiques o susceptibilitats. Humanitzar-se o esdevenir un zombi és una opció personal, però també una qüestió de compromís social.

Afortunadament, els béns que humanitzen no porten IVA: jugar amb la mainada i passejar amb la gent gran, disculpar un oblit, celebrar-ho sempre tot, somriure quan saludem algú, gaudir d'una bona novel·la, escoltar la pròpia consciència, compartir penes i il·lusions, contemplar agraïts l'horitzó des d'un cim pedregós... Tot això són béns lliures d'impostos que regalen un ingrés pel valor afegit: ens enriqueixen amb noves dosis d'humanitat.●

T. VALLÈS, degana de la facultat d'Humanitats (UIC)